

Planerade cykelfrämjande åtgärder 2022-2024

Inledning

I enlighet med Cykelplan Stockholm 2012 och med beaktande av Strategi för ökad cykling i Stockholms stad genomför trafikkontoret stora insatser för att öka andelen och antalet cyklister och göra det enklare och säkrare att cykla i hela staden. I den här bilagan beskrivs närmare arbetet med investeringar och reinvesteringar i cykelinfrastruktur för perioden 2022-2024.

Genom investeringar i utbyggnad av pendlingsstråk och andra säkra cykelvägar i hela staden, genom reinvestering och satsningar på drift och underhåll skapas och upprätthålls ett väl fungerande och sammanhängande cykelvägnät med god framkomlighet och hög trafiksäkerhet. Även andra insatser, som exempelvis cykelparkeringar, utvecklad vägvisning, anpassning av enkelriktade gator för dubbelriktad cykling och att skapa trygga skolvägar, har betydelse för att öka andelen cyklister och göra det enklare och säkrare att cykla, för såväl befintliga som tillkommande cyklister.

Cykelutvecklingen

De senaste årens satsningar börjar nu ge effekt. Trafikkontorets mätningar visar på en långsiktigt uppåtgående trend för cyklingen i Stockholms stad. De senaste 15 åren har antalet cykelpassager i innerstadssnittet mer än fördubblats. Data från 2020 års årliga manuella räkningar tyder på att den långsiktiga trenden med ökad cykeltrafik fortsätter och förstärks. Ökningen 2020 har skett trots en hög andel hemarbete bland stockholmarna vilket indikerar att det troligen skett en överflyttning från kollektivtrafiken till cykel under året. De betydligt högre cykelflödena på helgerna indikerar dessutom ökat fritidsresande med cykel. En möjlig utveckling från 2022 och framåt skulle kunna vara att många ”nya cyklister” fortsätter att välja cykeln även efter att pandemin klingat av. Det kräver dock ett fortsatt arbete med att göra det enklare och säkrare att cykla i staden.

I miljöförvaltningens och trafikkontorets medborgarenkät hösten 2020 uppgav nästan hälften av de svarande att de uppfattar stadens arbete för att underlätta för cykling som mycket eller ganska bra. Endast drygt 1 av 10 uppger att arbetet är ganska eller mycket dåligt.

I budget för Stockholms stad 2018 gavs trafiknämnden i uppdrag att göra en översyn av stadens cykelplan. Förslaget till reviderad plan är tänkt att remitteras under 2021. Det långsiktiga övergripande målet föreslås fortsatt vara att öka såväl antalet som andelen cyklister genom att göra det enklare och säkrare att cykla. I den reviderade planen föreslås även ett bredare anslag för att underlätta vardagscykling i bred bemärkelse. I detta kan ingå cykling till och från arbete och studier, barns och föräldrars cykling till skola och fritidsaktiviteter, liksom inköps- och andra service- och besöksresor med cykel – vardag som helg.

Investeringar i cykelfält och cykelbanor

Trafikkontoret slutförde 2018 satsningen att investera en miljard kronor i cykelinfrastrukturåtgärder mellan åren 2012 och 2018. Runt 10 km nya och breddade cykelbanor har byggts per år kombinerat med ett stort antal mindre framkomlighets- och trafiksäkerhetsåtgärder. Merparten av de högst prioriterade åtgärderna i cykelplanen har genomförts, och bidragit till ett mer sammanhängande cykelnät med högre standard. Cykeln börjar få status som eget trafikslag och har fått högre prioritet genom att bland annat ges större relativt utrymme på flera centrala gator och broar.

Under perioden 2019-2022 investeras ytterligare 1 miljard kronor i cykelinfrastrukturåtgärder. Kontoret är på god väg att uppnå detta mål, men det kräver ett fortsatt fokus på hög framdrift av pågående projekt. I prognosen för 2023-2024, ligger 78 miljoner kronor som kontoret får tillgodoräkna sig inom cykelmiljarden, vilket beror på att kvalitetsökningen på gång- och cykelbron mellan Södermalm och Gamla Stan inom Projekt Slussen ingår i kontorets satsning på 1 miljard kronor i cykelinfrastruktur.

Även fortsättningsvis kommer ett huvudsakligt fokus vara på pendlingsnätet för cykel, men ett ökat utrymme ges för åtgärder på huvudstråk som utgör kopplingar till målpunkter som skolor, idrottsplatser och handel. De senaste årens arbete med försök och enklare innovativa åtgärder

fortsätter. Kontoret arbetar kontinuerligt med att identifiera angelägna åtgärder, prioritera mellan dessa och påbörja utredningar utifrån inriktningen.

Trafikkontorets avsikt är att i samband med antagandet av den reviderade cykelplanen även ta fram en handlingsplan och förslag till utredningsbeslut för fortsatt utbyggnad av cykelinfrastruktur för perioden bortom 2022.

Att planera för, utreda och bygga cykelinfrastruktur i en storstad som Stockholm innebär i normalfallet fleråriga projekt, i genomsnitt 3-4 år. Flera av de projekt som pågår inom ramen för cykelmiljarden 2019-2022 kommer således ha en genomförandetid som sträcker sig in i perioden efter 2022. Detta, tillsammans med en ökning av cykeltrafiken och ett fortsatt stort fokus på bland annat trafiksäkerhet och trygghet gör att kontoret räknar med ett fortsatt behov av tillräckliga medel för cykelinvesteringar för 2023 och framåt. Trots en hög utbyggnadstakt de senaste åren kvarstår en stor del av pendlingsnätet att successivt förbättra. Stora delar av nätet sammanfaller dessutom med det regionala cykelnät som pekas ut i Regional Cykelplan för Stockholms län.

Med en återgång till en långsiktig investeringsram om ca 730 miljoner kronor per år, och behov av budgetutrymme för större reinvesteringar kommer kontoret dock behöva prioritera hårt mellan övriga strategiska investeringar de kommande åren. Konsekvensen blir att kontoret tvingas sänka sin ambitionsnivå rejält när det gäller utbyggnad av cykelinfrastruktur. Det innebär bland annat att ambitionsnivån för stadens bidrag till genomförande av den regionala cykelplanen kommer behöva sänkas. I detta ska även kontorets medfinansiering om totalt 116 mnkr för Slussens gång- och cykelbro rymmas. Kontoret kommer framöver vara mer beroende av statliga medel för finansiering av en del av utbyggnaden av cykelinfrastrukturen.

Kommentarer till tabellerna

I **tabell 1** – projekt för utredning, projektering och planerat genomförande, listas projekt som finns inrymda i kontorets budget för de aktuella åren, med 225,6 mnkr för 2022 och med

inriktning för 2023, 136,0 mnkr och 2024, 31,0 mnkr, liksom vissa projekt i utredningsskede som ännu inte skrivits fram till inriktningsbeslut i trafiknämnden.

I början av perioden tas merparten av budgetutrymmet upp av ett par-tre olika kategorier projekt. Dels projekt som 2021 är i genomförandeskede, och som beräknas avslutas under 2022, som Vasagatan. Dels projekt med genomförandebeslut 2020-2021, byggstart senast 2022 och som beräknas kunna färdigställas 2023, som Spånga station och Ulvsundavägen. Dessutom planerar trafikkontoret att bygga Cykeltunnel Fruängsbanan 2022.

2023-2024 är sammanlagt 133 mnkr ofördelade. Delar av detta utrymme kommer användas av projekt med inriktningsbeslut och delar av projekt i utredningsskede med planerade inriktningsbeslut under 2021.

Omprioriteringar kan komma att bli nödvändiga då i dagsläget okända faktorer kan påverka projektens framdrift.

I **tabell 3 och 4** listas övriga cykelåtgärder. Här redovisas bland annat läget vad gäller mindre punktåtgärder för ökad framkomlighet och trafiksäkerhet och arbetet med att anlägga cykelparkeringsplatser, men även gång- och cykelåtgärder på Nybroplan och medfinansieringen av gång- och cykelbron inom Projekt Slussen mellan Södermalm och Gamla Stan.

Reinvestering

Inom ramen för investeringar i cykelplanen avser trafikkontoret avsätta 20,0 mnkr år 2022 för reinvestering på cykelvägnätet, se **tabell 2**. Standardhöjande åtgärder i form av framför allt beläggningsarbeten kompletterar investeringsåtgärderna för cykel för att uppnå målen i cykelplanen. För 2023-2024 finns i nuläget inte avsatta medel för reinvesteringsåtgärder.

De åtgärder som är aktuella att utföras inom reinvesteringsprogrammet för cykel kommer listas i verksamhetsplanen och tertialrapporterna under perioden.

Tabell 1 Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande 2022-2024

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktningssbeslut	Datum Genomförande-beslut	Datum rev Genomförande-beslut	Beskrivning av projekt
	FP 2022	FP 2023	FP 2024				
Cykel Sockenvägen	17,0	5,3	0,0				Utgångspunkten är att planera för enkelriktade cykelbanor på vardera sidan av Sockenvägen. Detaljprojekteringen har identifierat ett antal faktorer i området som påverkar genomförbarheten, och tidplanen har därför skjutits framåt. Under våren 2021 kommer en ny systemhandling tas fram som underlag för ett reviderat genomförandebeslut, med möjlig entreprenad 2022-2023.
Bromstensvägen	0,1	0,0	0,0	2015-05-21	2017-02-02		Ny gång- och cykelbana på Bromstensvägens norra sida, samt avsmalning av körbanan. Etapp 1 mellan Gamla Bromstensvägen och Herdevägen färdigställd och slutbesiktigad i december 2018. Behovet av samordning med Stockholm Vatten och Avfall AB har förskjutit tidplanen för etapp 2 mellan Herdevägen och Logvägen. Framtagande av förfrågningsunderlag för etapp 2 har färdigställts 2020 för upphandling och planerat utförande 2021.

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktningsbeslut	Datum Genomförandebeslut	Datum rev Genomförandebeslut	Beskrivning av projekt
	FP 2022	FP 2023	FP 2024				
Vasagatan	9,9	0,0	0,0	2015-05-21, 2016-05-19 (rev)	2017-06-15	2019-06-13	Vasagatan, Norra Bantorget, Östra Järnvägsgatan och Vasaplan får sammanhängande nya och breddade cykelbanor. Vasagatan rustas upp med breddade gångbanor, nya trädplanteringar och ny belysning. Dessutom görs en förbättrad cykelpassage vid Tegelbacken. Entreprenad pågår, och några delsträckor har öppnat för cykeltrafik. Reviderat genomförandebeslut fattat i trafiknämnden i juni 2019, och i kommunfullmäktige i september 2019. Genomförs 2018-2022. Prognosen avser andel cykel i projektet.
Cykelstråk, Gullmarsplan-Tegelbacken-Odenplan	0,3	0,0	0,0				I stadens budget 2015 gavs uppdraget att göra en översyn av ett sammanhängande cykelstråk på sträckan Gullmarsplan – Tegelbacken – Odenplan. En nulägesanalys och olycksinventering har gjorts, och ett antal individuella projekt har antingen skapats utifrån uppdraget eller kan beskrivas som en del av det strategiska stråket som översynen omfattar.
Cykel Tenstadalen	3,0	0,0	0,0				Breddning av gång- och cykelbana i samband med projekt Tenstadalen inom Grönare Stockholm. Genomförande planeras till 2021-2022.

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktningsbeslut	Datum Genomförandebeslut	Datum rev Genomförandebeslut	Beskrivning av projekt
	FP 2022	FP 2023	FP 2024				
Cykeltunnel Fruängsbanan	25,6	0,0	0,0	2016-06-16	2017-06-15, 2020-11-12 (rev)		En gång- och cykeltunnel planeras att byggas genom tunnelbanans banvall i höjd med Västertorps t-banestation, liksom en anslutande gång- och cykelbana. I november 2020 fattades ett reviderat genomförandebeslut, och projektet planeras för genomförande under 2022. Genomförandeavtal är undertecknat med Trafikförvaltningen om avstängning av tunnelbanetrafiken i ca 2 veckor då lanseringen av tunneln utförs.
Cykel Nybroplan till Valhallavägen	1,0	0,7	0,0				Utredning av flera tänkbara cykelstråk mellan Valhallavägen och Stureplan/Nybroplan.
Cykel åtgärder Västberga Allé	0,3	0,3	0,0	2020-02-20			En ny dubbelriktad cykelbana byggs längs Västberga Allé mellan bron över stambanan och Årstabergsvägen/ Södertäljevägen. Inriktningsbeslut fattat i februari 2020. Projektering pågår, och genomförandeplaneras under 2021. Möjligt genomförande av projektet är 2022-2023.

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktning- beslut	Datum Genomförande- beslut	Datum rev Genomförande- beslut	Beskrivning av projekt
	FP 2022	FP 2023	FP 2024				
Cykel åtgärder Spånga Station	7,7	0,3	0,0	2018-02-01	2021-02-18		Ny cykelbana längs västra sidan av Spånga Stationsväg och Bromstensvägen förbi Spånga station. Mellan Spånga Kyrkväg och Spångavägen görs åtgärder så att befintlig bredd på gång- och cykelbanan kan nyttjas bättre. Genomförandebeslut fattat i februari 2021. Genomförande 2021-2022.
Cykel Sandåkravägen	0,9	0,0	0,0	2019-06-13			Ny dubbelriktad cykelbana längs Sandåkravägen i Sköndal längs pendlingsstråket mellan Sköndalsvägen och Maria Röhl's väg. Inriktningsbeslut fattat i juni 2019, genomförandebeslut planeras till mars 2021. Genomförande planeras till 2021-2022.
Cykellösningar Mariebergsgatan och Igeldammsgatan	14,5	4,3	0,0	2019-06-13	2020-12-10		Enkelriktad cykelbana på Mariebergsgatan söderut, dubbelriktad cykelbana på del av Igeldammsgatan, och framkomlighetsåtgärder i korsningen Mariebergsgatan-Drottningholmsvägen. Huvudstråk i cykelplanen som ger en bättre koppling mellan pendlingsstråken på Drottningholmsvägen och Kungsholms strand samt passage förbi Fridhemsplan. Inriktningsbeslut fattat i juni 2019, genomförandebeslut i december 2020. Planerat genomförande 2021-2023.

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktningsbeslut	Datum Genomförandebeslut	Datum rev Genomförandebeslut	Beskrivning av projekt
	FP 2022	FP 2023	FP 2024				
Cykel Surbrunnsgatan	0,7	0,0	0,0	2020-02-20			Cykelfrämjande åtgärder har utretts på Surbrunnsgatan. Befintlig smal cykelbana på del av sträckan föreslås breddas, och genomgående gångbanor längs gatan ger tryggare cykling i blandtrafik. Inriktningsbeslut fattat februari 2020.
Mälarbanan GC-vägar i Spånga	0,0	0,0	11,0				Inom projekt Mälarbanan och enligt genomförandeavtal 2016 mellan staden och Trafikverket ska Trafikverket bygga en ny gång- och cykeltunnel under järnvägen som ersätter plankorsningen vid Fristadsvägen. Staden ersätter trafikverket med 22 mnkr vid övertagandet av GC-tunneln. Utgiften har periodiserats mellan 2024-2025.
Cykel Renstiernas gata och Katarinavägen	0,2	0,2	0,0	2020-11-12			Ny dubbelriktad cykelbana på Katarinavägens norra sida mellan Borgmästartrappan och Fjällgatan, som ansluter till cykellösningarna vid Slussen. Mellan Fjällgatan och Folkungagatan föreslås enkelriktade cykelbanor och cykelfält. Syftet är att skapa mer sammanhängande cykelinfrastruktur på östra Södermalm. Inriktningsbeslut fattat november 2020. Kommande genomförandeutgifter redovisas under "Budgetpost för kommande projekt". Möjligt genomförande år 2022-2023.

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktningsbeslut	Datum Genomförandebeslut	Datum rev Genomförandebeslut	Beskrivning av projekt
	FP 2022	FP 2023	FP 2024				
Cykel Drottningholmsvägen Alviksplan-Ulvsundaplan	0,1	0,1	0,1	2020-10-15			Breddade, uträtade och bättre separerade cykelbanor längs Drottningholmsvägen förbi Alvik, mellan Ulvsundaplan och Tranebergsbron. Inriktningsbeslut fattat oktober 2020, genomförandebeslut under 2021. Genomförande planeras till 2022-2023. Kommande genomförandeutgifter redovisas under "Budgetpost kommande projekt".
Cykel, Hägerstensvägen mellan Kilabergsvägen och Södertäljevägen	1,1	0,4	0,0	2020-06-11			Breddade cykelbanor, hastighetssäkrade korsningspunkter och utökade väntytor längs Hägerstensvägen mellan Kilabergsvägen och Södertäljevägen. Inriktningsbeslut fattat i juni 2020, genomförandebeslut planeras 2021. Genomförande planeras till 2022-2023. Kommande genomförandeutgifter redovisas under "Budgetpost kommande projekt".
Cykel Johanneshovsvägen mellan Bolidenplan och Gullmarsplan	0,2	0,0	0,0	2020-06-11			Breddning av befintlig gång- och cykelbana och trafiksäkerhetshöjande åtgärder. Projektet omfattar en sträcka om ca 400 m på cykelstråket mellan centrala Stockholm och Huddinge kommun via Årsta och Örby. Inriktningsbeslut fattat i juni 2020, genomförandebeslut planeras våren 2021. Genomförande planeras till 2022. Kommande genomförandeutgifter

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktningsbeslut	Datum Genomförandebeslut	Datum rev Genomförandebeslut	Beskrivning av projekt
	FP 2022	FP 2023	FP 2024				
							redovisas under "Budgetpost kommande projekt".
Cykel Ulvsundavägen mellan Kvarnbacksvägen och Flyplatsinfarten	17,6	10,9	0,0	2015-05-21	2020-06-11		Breddning av befintlig gång- och cykelbana mellan Kvarnbacksvägen och Flygplatsinfarten. Sträckan är ca 800 m, och utgör den återstående delen i inriktningsbeslut för cykelåtgärder längs Ulvsundavägen 2015. Genomförandebeslut fattat i trafiknämnden juni 2020 och KF i oktober 2020. Planerat genomförande av södra delen 2021-2022. Närmast Flygplatsinfarten sker samordning med exploateringskontorets entreprenad och färdigställande kan preliminärt ske 2023.

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktningssbeslut	Datum Genomförandebeslut	Datum rev Genomförandebeslut	Beskrivning av projekt
	FP 2022	FP 2023	FP 2024				
Södra Götgatan upprustning	4,4	0,0	0,0				Upprustning och ändring av delar av Götgatans disposition med nya cykelbanor, bredare gångbanor och träd i samband med att Region Stockholms trafikförvaltning byter ut tunnelbanans tätskikt. Inriktningsbeslut fattat februari 2020. Arbetet beräknas kunna startas tidigast 2022. Cykelåtgärder utgör endast en del av projektet.
Cykel Riddarholmskanalen	2,1	0,0	0,0	2020-05-28			Inom ramen för arbetet med att utreda en cykelbro mellan Gamla Stan och Tegelbacken planeras en breddning av kajen utmed Riddarholmskanalen. Inriktningsbeslut fattat i maj 2020, genomförandebeslut under 2021 och möjligt genomförande 2022-2023. Kommande genomförandeutgifter redovisas under "Budgetpost för kommande projekt".
Reglering av färdigställda projekt	-1,2	0,0	0,0				Restposter och mindre återstående arbeten i bland annat projekt Spångavägen.
Utredning av kommande investeringar på cykelvägnätet	2,0	0,3	0,1				Tidiga utredningar i programskede av åtgärder för ökad framkomlighet och trafiksäkerhet på pendlingsnätet.
Budgetpost för kommande projekt	118,3	113,3	19,8				Budgetpost för kommande genomförandekostnader. Budgetposten

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktningsbeslut	Datum Genomförandebeslut	Datum rev Genomförandebeslut	Beskrivning av projekt
	FP 2022	FP 2023	FP 2024				
							fördelas ut på projekt när projekten fått ett genomförandebeslut i nämnd.
Summa utredning, projektering och planerat genomförande	225,6	136,0	31,0				

Kommentar till tabell 1

Inom vissa av cykelprojekten ingår av praktiska skäl även trafiksäkerhetsåtgärder och andra åtgärder som inte är enbart cykelåtgärder. I huvudsak vägs detta upp genom att cykelåtgärder genomförs inom andra gatu- eller framkomlighetsprojekt som inte redovisas här. I övrigt kan avräkning komma att ske efter särskild bedömning från fall till fall.

Tabell 2 Planerade reinvesteringsåtgärder 2022-2024

Reinvesteringar cykel	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktningsbeslut	Datum Genomförandebeslut	Datum rev Genomförandebeslut	Beskrivning av projekt
	FP 2022	FP 2023	FP 2024				
Budget 71	20,0	0,0	0,0				Reinvesteringsåtgärder på cykelvägnätet. Åtgärderna preciseras i separat genomförandebeslut.
Summa reinvesteringsåtgärder	20,0	0,0	0,0				

Tabell 3 Övriga åtgärder för framkomlighet 2022-2024

Övriga cykelåtgärder, framkomlighet	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktningsbeslut	Datum Genomförande-beslut	Datum rev Genomförande-beslut	Beskrivning av projekt
	FP 2022	FP 2023	FP 2024				
Nybroplan, Gång- och cykelåtgärder	17,6	0,0	0,0	2020-06-11	2021-02-18		Förbättrad framkomlighet, orienterbarhet och tillgänglighet för gång, cykel och kollektivtrafik. För cykeltrafiken föreslås bland annat breddning av cykelbanan mellan Hamngatan och Strandvägen och att cykelbanan längs Nybrohamnen binds samman med cykelbanan längs Strandvägens kaj. För gångtrafiken föreslås bland annat byte av smågatsten till slät markbeläggning och att underlätta korsande av gatorna vid Hamngatan/Birger Jarlsgatan. Genomförandebeslut fattat februari 2021. Planerad tid för genomförande 2021-2022.
Cykelparkering, hela staden 2021-2022	10,7	0,0	0,0				Anläggning av drygt 8 000 cykelparkeringsplatser mellan 2019-2022.
Cykel medfinansiering G/C-bro Projekt Slussen	0,0	39,0	39,0				I lägesredovisningen för Projekt Slussen som godkändes av exploateringsnämnden 2020-06-11, framgår det att kvalitetsökning och trafikförbättrande åtgärder på gång- och cykelbron mellan Södermalm och Gamla Stan finansieras med totalt 116 mnkr från cykelmiljarden.
Cykelparkering och cykelvägvisning	0,0	0,0	0,0				Fortsatt utbyggnad av cykelparkering och utvecklad utmärkning längs vissa pendlingsstråk.

Övriga cykelåtgärder, framkomlighet	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktnings- beslut	Datum Genomförande- beslut	Datum rev Genomförande- beslut	Beskrivning av projekt
	FP 2022	FP 2023	FP 2024				
Cykel mindre punktåtgärder 2019-2022	15,0	0,0	0,0				Åtgärder för ökad framkomlighet och trafiksäkerhet i korsningar på cykelpendlingsnätet.
Ej utfördelade medel	13,0	0,0	0,0				
Summa övriga cykelåtgärder	56,2	39,0	39,0				